

ER-KK 35/M01

***Érkatéter behelyezés folyamata
a megelőző intézkedések alkalmazásával***

1. Centrális vénás katéter behelyezése

1.1. Szükséges tárgyi eszközök

- Fertőtlenített előkészítő asztal, steril izolációs kendővel,
- steril centrális vénás katéterszett (megfelelő méret és szárarány a szükséges punkcióhoz és terápiához),
- kanülrögzítők, transzparens kötszerek (klórhexidinnel impregnált transzparens kötszer), géz alapú kötszer,
- steril kiöltés, vagy tümentes rögzítés,
- steril tűk (G16, G18, G21), steril fecskendők (10-20 ml),
- steril lyukas kendő, steril izoláló textília (beteg),
- steril gömbtörlők,
- ledobótál, tüledobó,
- ágyvédelem,
- bőrfertőtlenítőszer (CH),
- alkoholos kézfertőtlenítőszer,
- egyéni védőeszközök (steril köpeny, steril kesztyű, sebészi orr-szájmaszk, mütössapka).

1.2. Betegelőkészítés

- Beteg azonosítása,
- tájékoztatás, a beteg írásos beleegyezésének megszerzése (ha a beteg állapota engedi),
- beteg általános állapotának felmérése, indikációnak megfelelően, katéter méretének és a punkció helyének a kiválasztása,
- betegdokumentáció áttekintése (pl. gyógyszerérzékenység, kontraindikáló tényezők kiszűrése),
- környezet előkészítése,
- beteg pozicionálása (egyenes alapon, párna nélkül, vízszintes vagy trendelenburg helyzetben), ágyvédelem biztosítása,
- betegre sebészi orr-szájmaszk felhelyezése, a beteg feje a punkcióval ellentétes irányba fordítva.

1.3. Centrális vénás katéter behelyezésének menete

Centrális vénás katéter behelyezését a sterilitás megtartása érdekében asszisztenciával, segítővel végezzük. Beavatkozást végző személy (B) orvos, a Segítő személy (S) ápoló.

- B+S: higiénés kézfertőtlenítés,
- B+S: korábban felsorolt eszközök előkészítése,
- S: beteg előkészítése, punkció helyének pontos kiválasztása,
- B: higiénés kézfertőtlenítés,
- B: a punkciót végző szakember steril védőruhájának felvétele (steril köpeny, steril kesztyű, sebészi orr-szájmaszk, mütös sapka),
- B: a punkció helyének fertőtlenítése S: ehhez szükséges steril eszközök, sterilen történő beadása,

A dokumentum kódja:	ER-KK 35/M01	Oldal	1/4
Érvénybelépés időpontja:	2022.05.25.	Változat száma:	1.0

Pécsi Tudományegyetem

Klinikai Központ

- B: az izolációs kendő felhelyezése, előkészítő asztal előkészítése, steril eszközök kikapcsolása. S: az eszközök steril beadása a munkaterületre,
- B: punkció helyének érzéstelenítése-infiltrálása (pl. lidocain),
- B: punkciós tűvel a centrális véna punkciója,
- B: vezető drót bevezetése,
- B: punkciós tű kihúzása,
- B: punkció helyénél bőrmetszés ejtése, tágitó katéter alkalmazása,
- B: centrális vénás katéter bevezetése, pozicionálása,
- B: drót kihúzása,
- B: katéter légtelenítése,
- B: katéterszárok átmosása,
- B: punkciós hely fertőtlenítése és varróanyaggal rögzítése (2x2 pontban),
- B+S: katéter rögzítése (kiöltéssel, vagy tűmentes rögzítés),
- B+S: izoláció megszüntetése,
- B+S: katéter steril fedése (javasolt a CH transparens kötszer),
- B+S: ha szükséges, egyéb rögzítés,
- B+S: védőkesztyű levétele,
- B+S: higiénés kézfertőtlenítés,
- B: felsőtestfél CVK esetében MRTG végzése (pneumothorax, hydrothorax, centrális katéter pozíciójának ellenőrzése a véna cava superior vetületében),
- S: eszközök elpakolása,
- S: páciens és környezetének rendbetétele,
- S: a beteg kényelmének biztosítása,
- S: dokumentálás.

2. Perifériás érkatéter behelyezése

2.1. Tárgyi eszközök

- Fertőtlenített előkészítő tálca,
- perifériás érkatéter,
- katéterrögzítő (tervezetten hosszabb használatra transparens kötszer javasolt),
- 3 járatú csap, érkatéter záró,
- steril fecskendők, steril tűk, 0,9 % NaCl oldat,
- strangulátor,
- gömbtörlők,
- ragtapasz,
- ágyvédelem,
- ledobótál, tüledobó,
- bőrfertőtlenítőszer,
- alkoholos kézfertőtlenítőszer,
- egyéni védőeszközök (védőkesztyű, egyéb).

2.2. Betegelőkészítés

- Beteg azonosítása, tájékoztatása,
- a beteg környezetének előkészítése,
- beteg általános állapotának a felmérése,
- beteg perifériájának a megtekintése, indikációnak megfelelő katéterméret kiválasztása,

A dokumentum kódja:	ER-KK 35/M01	Oldal	2/4
Érvénybelépés időpontja:	2022.05.25.	Változat száma:	1.0

Pécsi Tudományegyetem

Klinikai Központ

- megfelelő testhelyzet felvétele (javasolt a fekvő pozíció),
- ágyvédelem biztosítása,
- pungálandó véna kiválasztása,
- szükség esetén a beteg izolálása.

2.3. Perifériás érkatéter behelyezésének menete

- Higiénés kézfertőtlenítés,
- a beavatkozáshoz szükséges eszközök elérhető távolságba helyezése, előkészítése,
- higiénés kézfertőtlenítés,
- strangulátor felhelyezése a kiválasztott végtagra,
- a pungálandó véna kiválasztása, kitapintása,
- bőrfertőtlenítés (meghatározott behatási idővel),
- kézfertőtlenítés,
- védőkesztyű felvétele,
- véna punkciója, perifériás érkatéter bevezetése,
- stranguláció feloldása,
- mandrin eltávolítása és ledobása,
- 3 járatú csap, vagy érkatéter záró csatlakoztatása az érkatéterhez,
- érkatéter átmosása,
- érkatéter rögzítése,
- a beavatkozás során a hulladékok szelektív gyűjtése, ledobása,
- védőkesztyű levétele,
- higiénés kézfertőtlenítés,
- használt eszközök elpakolása, sz. e. eszközfertőtlenítés,
- dokumentálás.

3. Artériás katéter behelyezése

3.1. Tárgyi eszközök

- Fertőtlenített előkészítő tálca,
- artériás érkatéter szett (megfelelő méretben: radialis / femoralis),
- kanülrögzítő (transparens kötszer alkalmazása),
- 3 járatú csap, dugó (piros színű),
- steril tűk, steril fecskendők és 0,9 % NaCl oldat,
- helyi érzéstelenítéshez (pl. lidocain),
- steril gömbtörlők,
- ragtapasz,
- ledobótál, tüledobó,
- ágyvédelem,
- bőrfertőtlenítőszer,
- alkoholos kézfertőtlenítőszer,
- egyéni védőeszközök (védőkesztyű, egyéb).

3.2. Betegelőkészítés

- A beteg azonosítása, tájékoztatása,
- a beteg általános állapotának a felmérése, beteg végtagjainak megtekintése, perifériás pulzus kitapintása,

A dokumentum kódja:	ER-KK 35/M01	Oldal	3/4
Érvénybelépés időpontja:	2022.05.25.	Változat száma:	1.0

Pécsi Tudományegyetem Klinikai Központ

- a kanülálást megelőzi az Allen-teszt elvégzése (ezt a tesztet az ulnaris artéria működésének felmérésére használják: a beteg a magasba emeli a karját és ökölbe szorítja a kezét, az ulnaris és a radiális artériát a kivizsgáló személy elszorítja és a kivizsgált személy a karját lassan leengedi és kezét kinyitja, ezután az ulnaris artéria elszorítását a kivizsgáló személy megszünteti, a kéz színének kevesebb, mint 6 másodperc alatt kell visszatérnie),
- indikációnak megfelelően, kanül méretének és a punkció helyének a kiválasztása,
- környezet előkészítése,
- a beteg pozicionálása,
- ágyvédelem biztosítása.

3.3. Artériás érkatéter behelyezésének menete

Artériás érkatéter behelyezését a sterilitás megtartása érdekében asszisztenciával, segítővel végezzük. Beavatkozást végző személy (B) orvos, a Segítő személy (S) ápoló.

- B+S: higiénés kézfertőtlenítés,
- S: korábban felsorolt eszközök előkészítése,
- B+S: beteg előkészítése, punkció helyének pontos kiválasztása,
- B+S: higiénés kézfertőtlenítés,
- B: a punkciót végző szakember steril védőruhájának felvétele (steril köpeny, steril kesztyű, sebészi orr-szájmaszk, műtős sapka),
- B: a punkció helyének fertőtlenítése, S: ehhez szükséges steril eszközök, sterilen történő beadása,
- B: az izolációs kendő felhelyezése, előkészítő asztal előkészítése, eszközök kikapcsolása,
- S: ehhez szükséges steril eszközök, sterilen történő beadása,
- B: punkció helyének érzéstelenítése-infiltrálása (pl. lidocain),
- B: Seldinger technikával az artéria punkciója,
- B: vezető drót bevezetése,
- B: punkciós tű kihúzása,
- B: szükség esetén tágító katéter alkalmazása,
- B: artériás érkatéter bevezetése,
- B: vezető drót kihúzása,
- B: érkatéter légtelenítése,
- B: punkciós hely fertőtlenítése,
- B+S: érkatéter rögzítése (kiöltéssel, vagy tümentes rögzítés),
- B+S: izoláció megszüntetése,
- B+S: érkatéter steril fedése (javasolt a CH transparens kötszer),
- B+S: ha szükséges, egyéb rögzítés,
- B+S: védőkesztyű levétele,
- B+S: higiénés kézfertőtlenítés,
- S: eszközök elpakolása,
- S: páciens és környezetének rendbetétele,
- S: dokumentálás,
- S: szükség esetén artériás nyomásmérő szett csatlakoztatása az érkatéterhez.

A dokumentum kódja:	ER-KK 35/M01	Oldal	4/4
Érvénybelépés időpontja:	2022.05.25.	Változat száma:	1.0